

INVASJONEN ER BEGYNT!

Ved halv syv tiden igår morges begynte allierte tropper landstigningen på den nordfranske kyst. Forut for landgangen hadde det gått et langvarig bombardement av alle tyske kommunikasjonsentrer i Nordfrankrike; i de siste tre døgn hadde luftangrepene samlet seg om Boulogne og Calais, men det viste seg å være en avledningsmanøvre, det var ikke der landstigningen kom.

Sent mandag aften sendte de alliertes overkommando ut en melding som viste at noe usdå vanlig var igjære. Det het i denne melding:

TEIL ALLE DE BESATTE LAND I VESTEUROPA sender de all overkommando følgende henstilling som tar sikte på å spare flest mulig menneskeliv: Luftkrigen er trådt inn i en ny fase. Den gamle ordre om å unngå jernbaner, stasjoner, bruer osv står fremdeles ved makt. Men krigens utvikling vil medføre en intensivering av det all flyvåpens innsats. Særlig gjelder dette områder som befinner seg i mindre enn 35 kms avstand fra kysten. Før omfattende bombardementer settes igang vil de alliertes ledelse søke å advare befolkningen gjennom all kringkastning eller gjennom flyveblad som blir kastet ned. Undertiden vil varslet ikke engang kunne gis med så meget som en timos frist. Forlat derfor by eller tettbygd strøk såsnart du finner et alliert flyveblad, men varsl først dine naboer. Bruk ikke bil eller kjøretøyer og hold deg vekk fra hovedveiene. Gå tilfots langs sideveier eller stier, ta ikke med mer enn du lett klarer å frakte. Dra minst 2km vekk fra byene. Unngå å stimle sammen i større grupper som kan forveksles med troppekonsentrasjoner. De som har anledning til det, bør allerede nu begynne å forlate byene. Til alle de andre sier vi:

HOLD DERES KLARE! SKYND DERES NÅR VI VARSLER!

Kort tid etter at denne meldingen var sendt ut, ble slike flyveblad spredt over kysten av Normandi, og litt senere skiftet også flyoffensiven over til disse strøkene og øket samtidig voldsomt i styrke. De første landstigninger ble gjennomført fra kl 6.30 til 8.15. De første meldinger stammet fra tyske stasjoner, senere kom de alliertes kommunikeer. General Eisenhower sendte før innskipningen ut følgende dagsordre:

Til soldater, matroser og flyvere i de alliertes styrker. Dere starter på det kortsog vi har forberedt i månedsvi. Dere følges av ønsker og bønner fra alle frihetselakende folk i verden. Sammen med våre tapre allierte og våpenbrødre på alle fronter skal vi tilføye den tyske krigsmaskine det avgjørende nederlag, befri de undertrykte folk fra naziakot og bringe oss alle sikkerhet og fred i en fri verden. Deres oppgave blir ikke lett. Fienden er velutdannet, godt rustet og kamptrenet, han vil kjempe hårdt. Men vi er idag i året 1944. Meget er hendt siden nazistene feiret sine store seire i 1940 og 41. De forente nasjoner har tilføyet tyskernes hårde nederlag i kamper mann mot mann. Luftoffensiven har alvorlig skadet det fiendtlige luftvåpen, og er blitt en viktig faktor i vår landkrigsførsel. Hjemmefronten har stillet en overløgen mengde våpen og ammunisjon og svære reserver av mennesker til vår rådighet. Bladet har vendt seg. Verdens fri menn nærmer seg seieren. Jeg har full tillit til deres tapperhet og kampånd, og jeg lover at vi ikke skal stanse før kampen er ført frem til fullstendig seier. Mine beste ønsker følger dere i striden. La oss be om Guds hjelp til å fullføre det store og gode verk vi nu har begynt.

Både det tyske og de allierte kommunikeer melder lite om selve kamphandlingene og de fleste konkrete opplysninger er gitt av Churchill i to taler igår. Han talte først i Underhuset kl.12 og så igjen igår ettermiddag etter et besøk i det allierte hovedkvarter.

Landsetningsflåten var en veldig armada på nesten 4000 skip, og førte med seg flere tusen landingsbåter. Det måtte feies vei gjennom de fiendtlige minobelter og under dette arbeidet ble skipene angrepet av lettere tyske flåteenheter men deres antall var lite, og Churchill fremholder at de vanskeligheter de tyske sporringer bød på var nesten mindre enn en kunde vente. Kystbatteriene åpnet ild, men de ble tatt under virksom beskytning fra krigsskipene, de var også sterkt medtatt etter luftangrepene. Høle landingsoperasjonen foregikk under den sterkeste tenkelige flybeskyttelse. Churchill melder at 11000 fly stod ferdig i første rekke, klar til å settes inn overalt hvor det var nødvendig. Antallet bombe og jagerfly som direkte grep inn i operasjonen var også veldig. Bare i løpet av nattooperasjonen kastet engelske fly 5000 tonn bomber mot ti kystbefestninger.

Allerede kl 12 meldte Churchill at de fleste tyske kystbatterier var blitt bragt til taushet ganske tidlig og at selve landgangen derfor hadde forløpet planmessig og med forholdsvis små tap sett i sammenlikning med operasjonenes størrelse.

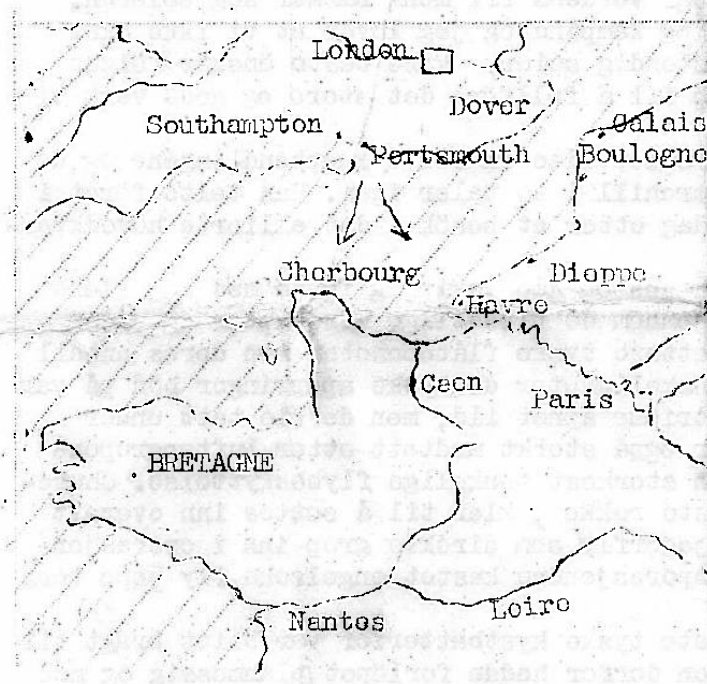
Alle landsetninger fra sjøsiden foregikk i området mellom Le Havre og Cherbourg. Avstanden over kanalen her er omtrent det 4dobbelte av strekningen Dover til Calais-Boulogne, og betraktelig lenger enn til Dieppe, det forrige landstigningsmålet, som ligger litt lenger nord. Men strandforholdene var ideelle for de spesialbyggede landingsbåter som de allierte brukte. Churchill fremhevet også effektiviteten i en annen landsetning, som fant sted samtidig. Bak de tyske strandbefestninger gikk luftlandetropper ned. Dette våpen var her satt inn i slike mengder som man aldri tidligere hadde hørt om sa Churchill. Fra alliert side er det ikke blitt oppgitt noen tall, men tyske meldinger har berettet om titusener fallskjermesoldater. Disse lufttroppene ble ført frem til sine bestemmelsessteder av en veldig luftflåte, hvor flyene gikk med signallys tondt for å holde sin plass i formasjonene. Beste mer bemerkelsesverdige er det at den tyske jagermotstanden utble. Hverken over slagfeltet eller over Kanalen viste det seg et eneste tysk jagerfly. Imens fortsetter det allierte flyvåpen sin kraftige offensiv. I løpet av dagraidene er 10 000 tonn bomber blitt faldt, og 51 000 flyvere tok del i innflyvningene. Angrepene gjaldt ikke bare festningsverkene og stridene på marken, men rettet seg også mot tyske oppmarsjomsråder, jernbanemål ble angrepet og en rekke av broene over Seinen brutt.

Detto er i korte trekk det hovedbilledet som gårsdagens meldinger gir av den første invasjonsetappen. Vi er desverre tvunget til å avslutte redaksjonen for morgenkommunikatet imløper, og nattens sendinger har ikke bragt vesentlige nyheter. Det meldes om et alliert pansergjennombrudd gjennom de sterke ytre kystbefestninger, og luftlandetroppene holder stillinger en mil inne i landet mot tyske panserangrep. Det kjempes i selve provinshovedstaden Caen. Flytapene har vært meget små, amerikanerne opgir sine tap til en prosent, men de allierte venter snart forsterket tysk flyinnsats. Vindene har frisknet til inatt og sjøgangen øker, så nye landsetninger kan neppe ventes, men de brohoder som allerede er erobret kan forsynes og utvides. Nattkommunikatet fra general Eisenhowers hovedkvarter melder at operasjonene foreløper planmessig.

RUSSLAND. Alle tyske angrep i Jassy-området er slått tilbake med store tap meldes det i dagens russiske kommunike. Forøvrig bare lokale kamper i siste døgn. Amerikanske flyvende festninger har fra baser i Sovjetunionen angrepet den tyske flyplass ved Galatz i Donaumundingen.

ITALIA. De allierte tropper har fortsatt fremrykningen nord for Tiboren, enkelte avdelinger har støtt opptil lokk videre i nordlig retning.

Kong Victor Emanuel har abdisert til fordel for sin sønn, den tidligere kronprins Umberto. Regjeringen Badoglio har innlevert sin avskjedsansøking, men det heter i Rommeldingen at Badoglio selv er iferd med å danne den nye regjeringen i samarbeid de politikere som befinner seg i Rom. Hvorledes den nye regjerings politiske ansikt vil bli er det altså foreløpig vanskelig å danne seg en mening om.

Invasjonen i vest har foranlediget en rekke opprop og erklæringer fra de statsmenn som oppholder seg i England. Således har både de Gaulle som nettop er ankommet dit, og Eisenhower henvendt seg til det franske folk i hvis skjebne det nu forestår en ny etappe. Begge betoner den ukuelige franske motstand mot nazismen, og venter at den vil bli av største verdi under felttoget.

Spørsmålet om den franske administrasjon som skal avløse Vichy er blitt aktuelt, både gjennom invasjonen, og ved meldingen om et det franske befrielsesutvalg har tatt navnet provisorisk fransk regjering. Eisenhowers opprop viser imidlertid at han ikke har til hensikt å anerkjenne dette provisorium, men ønsker å utskyte spørsmålet iallfall så lenge kampene i Frankrike pågår.